

Forankringsredskab

Beskrivelse og evaluering

Test: **Etablering af Bjørnebander i Fredericia** (projekt for at engagere borgere m.fl. i bekæmpelse af kæmpebjørneklo)

Kommune: Fredericia

Kategori: Information/Kampagne

Målgruppe: Borgere

Kontaktperson:

Projektbeskrivelse

Kæmpebjørneklo er en smuk og imponerende plante. Ikke desto mindre er den uønsket i den danske natur. I Fredericia Kommune findes planten i varierende omfang.

Kæmpe-bjørnekloen er uønsket fordi, den kan danne meget store bestande, der fortrænger andre planter og dermed forringer levevilkårene for såvel andre planter, men også for mange insekter og dyr. Erfaringer viser at det er nødvendigt at gribe ind, når der er konstateret Bjørneklo, da planten ellers breder sig.

Skal bjørneklo bekæmpes effektivt skal der sættes ind på både de offentlige arealer samt hos de private grundejere. Der er derfor brug for at kommunen og borgerne gør en samlet indsats.

Formål

Projektets formål har været at sætte fokus på kæmpebjørnekloen, så vidensniveauet blandt fredericianeren øges og så bekæmpelsen af kæmpebjørneklo intensiveres.

(Målbare) Mål

Overordnet har målet været at engagere Borgere i Fredericia i bjørneklosbekæmpelsen, både således at den enkelte borger (lodsejer) tog vare på egne Kæmpebjørneklo, og også så flere borgere tog vare på de fælles rekreative arealer i kommunen.

Hvorvidt projektet ”lykkedes” er undervejs målt ved hjælp af følgende indikatorer

- **Besøg på informationsside**
- **Udlån af udstyr**
- **Henvendelser vedr. Kæmpebjørneklo**
- **Etablerede grupper til bekæmpelse af Bjørneklo (Bjørnebander)**
- **Information i den lokale presse**

Disse indikatorer viser jo ikke i sig selv om projektet er lykkedes. Dette kan principielt bedst ses ved om antallet af bjørneklo falder over de næste år. Men indikatorerne giver et fingerpeg om succes.

Hvilke aktiviteter har været igangsat

Projektet gennemførtes som et Agenda 21 initiativ i Fredericia Kommune

Konkret blev følgende aktiviteter iværksat

- **Den eksisterende registrering af Kæmpe-bjørneklo er blevet ajourført, så fejlregistreringer er fjernet og nye bestande er**

registreret.

- **Der blev udpeget to indsatsområder for 2006, området ved Hyby Strand og området mellem de to lillebæltsbroer.**
- **Der blev afholdt informationsmøder og demonstrationsarrangementer i de to indsatsområder**
- **I det ene indsatsområde blev der etableret en Bjørnebande med 8-9 aktive medlemmer, som mødtes ca. en gang om måneden og gjorde en ihærdig indsats i Bjørnekloens vækstsæson. Gruppen rapporterede også en del observationer fra private områder. I det andet indsatsområde var der 5 personer, som bekæmpede bjørneklo på egne arealer, herunder et fællesareal ved en grundejerforening.**
- **Der er udarbejdet en subside om kæmpebjørneklo på kommunens hjemmeside**
- **Der er udsendt pressemeddelelser og indrykket kommunale informationsannoncer**

Tidsramme

Projektet blev gennemført fra feb.-nov. 2006.

Målgruppe, aktører og initiativtagere

Den primære målgruppe var fra starten grundejerforeninger, boligforeninger, landbrugsorganisationer m.m. Mens den sekundære og endelige målgruppe var alle lodsejere og brugere af naturen i Fredericia Kommune.

I praksis har den første målgruppe samt lodsejerne især fungeret som målgruppe for projektets informationsaktiviteter, mens det har været de naturinteresserede, som har været målgruppen for forsøget på at etablere bjørnebande(r).

Ressourceforbrug: tid/kr., frivillige og evt. andre ressourcer

Fredericia Kommune har været initiativtager og brugt 2-300 timer på projektet. Heraf er ca. 100 timer anvendt til at ajourføre registreringen af Bjørneklo i kommunen. Oveni dette kommer en styrket kommunal indsats mod Kæmpebjørneklo især langs vandløbene. Kommunens udgifter til projektet i øvrigt har især drejet sig om udarbejdelse af informationsmateriale samt indkøb af udstyr til udlån. Samlet ca. 40-50.000 kr.

Derudover har de aktive i bjørnebanderne leveret frivillig arbejdskraft svarende til 2-300 timer. Vi har ingen informationer om øvrige borgeres evt. øgede ressourceindsats.

Evaluering

Forankringsperspektiver i projektet

Projektets forankringsmæssige værdi kan ses på flere niveauer. I praksis er forankringen forsøgt vurderet ved hjælp af de valgte indikatorer.

Indikatorer viser, at projektet i har haft stor succes med informationsdelen, mens succesen med at etablere bjørnebander har været begrænset. Dog har den etablerede bjørnebande i praksis været den aktivitet, der har givet størst presse-mæssigt spin-off, og dermed medvirket kraftigt til øget information af meget praktisk karakter, som må formodes at give øget handlekompetence i forhold til bjørneklosbekæmpelse.

Derudover har de 1½ etablerede bjørnebander gjort en kraftig indsats i de områder de har udvalgt og sørger for næsten at udrydde bjørnekloen i bestemte områder – i hvert fald for sæsonen 2006. For de involverede personer er bjørneklosbekæmpelse absolut blevet et must (dvs. der er opnået høj grad af ejerskab, samt handlekompetence). Dvs. at antallet er bjørnebander måske ikke er stort, men der hvor de er igangsat har det været succesfuldt.

Endeligt har den øgede fokus på bjørneklosbekæmpelsen også fastholdt/sat ekstra skub i indsatsen på de kommunale arealer – så der har også været en forankringsværdi indadtil i kommunen.

Indikatorerne

Antal besøg på informationsside: 150 besøgende i maj, 184 i juni, xx i juli og 475 i aug., YY i sept.

Antal udlån af udstyr: Ca.5 sæt udlånt + ca. 10 sæt anvendt af bjørnebande

Antal henvendelser vedr. Kæmpebjørneklo: 30-40 henvendelser til forvaltningen (mod normalt 5-10 henvendelser)

Antal etablerede grupper til bekæmpelse af Bjørneklo Bjørnebander: Æn samt én "halv" i et område hvor Flere enkeltpersoner har gjort en indsats

Information i den lokale presse: Der er temmelig god omtale i det lokale dagblad, idet de beskriver projektet 3-4 gange i løbet af sæsonen. Derudover har den lokale radio sendt direkte fra projektet 5 gange over sommeren. Endeligt er der omtale i de lokale ugeaviser. Derudover har kommunen to gange indrykket informationsannoncer.

Evaluering

Konklusion og anbefalinger

Projektet har været nemt at gå til, og der er ikke særlige forudsætningskrav.

Den vanskeligste del har været etablering af en bjørnebande. Til gengæld er denne del nok et væsentlig element for informationsdelens succes, idet omtale af bjørnebande har været et af projektets aktiver. Det anbefales derfor at fokusere særligt på denne del, og overvej i hvilket omfang der skal indgå ressourcepersoner eller der alene skal sættes på frivillige.

Projektet har været meget synligt for både politikere, ansatte og borgere, på grund af den konkrete handling (selve bjørneklosbekæmpelse), som er indbygget i projektet og den megen omtale i den lokale presse. Den store synlighed har bidraget til at projektets mål om at øge vidensniveauet blandt fredericianerne formodes at være opfyldt.

Projektets andet mål om at intensivere bjørneklosbekæmpelse er ligeledes opfyldt i hvert fald for år 2006 – bl.a. i de udvalgte indsatsområder. For flere af de kommunale områder ventes at den ressourcemæssige indsats kan neddrøses i løbet af de næste år, fordi der nu næsten er ”styr på bjørnekloen”.

Men skal kampen mod bjørnekloen vindes kan projektet i 2006 ikke stå alene. Forankringen hos Bjørnebandedeltagerne vurderes at være velfunderet, og de enkelte bjørnebandemedlemmer vil fremover være ambassadører for sagen. Men bjørnebandeaktørerne udgør kun en lille del af målgruppen. Da bjørnekloens frø kan skyde i 8-10 år efter at de er spredt kræver det en mangeårig indsats i forhold til den resterende målgruppe. Projektet skal derfor følges op i flere år.

Tilsvarende projektet kan gennemføres med et mindre ressourceforbrug, hvis det vurderes at registreringsdelen kan udelades.

